

Prisraset på olja fortsätter

Oljebolagen har reserver för tusentals miljarder dollar i marken som aldrig kan utvinna om världen ska lyckas mota klimathotet.

Nu flaggar bland andra Storbritanniens energiminister Ed Davey för att prisraset i oljebranschen bara har börjat.

Oljebolagen har varit stryk-påsar på börserna den senaste tiden på grund av det kraftiga fallet i oljepriset. På Stockholmsbörsen har till exempel Enquest tappat halva sitt börsvärde sedan mitten av november och den tidigare placerar-favoriten Africa Oil har backat smärtsamma 40 procent på bara en månad.

Klimatmål ett hinder

Orsaken till raset i oljepriset anses vara skifferolje-boomen i USA och kartellen Opecs ovilja att skära ned på sin produktion.

Snart kan även skärpta koldioxidmål vid klimatmötet i Paris nästa år sätta käppar i hjulen för bolagen.

Problemet för branschen är att stora delar av tillgångarna, värda tusentals miljarder dollar, inte kan utvinna om exempelvis USA ska nå sitt utsläppsmål.

Storbritanniens energiminister Ed Davey varnade tidigare i veckan i en intervju med tidningen Telegraph för att oljebolagen kan tvingas till enorma nedskrivningar på grund av lägre efterfrågan.

Svår idé att sälja in

SEB:s chef för råvaruanalys Bjarne Schieldrop tror dock inte att omställningen kommer att ske genom högre straffavgifter för koldioxidutsläpp.

”Det är väldigt svårt för politikerna i EU att åka till sina hemländer och försöka sälja in idén att man ska bestraffa utsläpp med högre koldioxidpris trots att det slår mot landets industri”, säger han.

Bjarne Schieldrop ser snarare att subventioner av miljövänlig energi kan sänka oljepriset.

Olönsam utvinning

”I takt med att bilar blir mer bränslesnåla och energi-användningen överlag blir mer effektiv så minskar efterfrågan på fossila bränslen. Det hänger ihop med subventionerna på grön energi förstås. Då går priset på till exempel olja ned och stora tillgångar som bolagen har i backen blir olönsamma att utvinna”, säger han.

OLLE ARONSSON
olle.aronsson@di.se
08-573 654 81

ORSAK TILL ORO. Den rödgröna regeringen, med skolminister Gustav Fridolin (MP), miljöminister Åsa Romson (MP), statsminister Stefan Löfven (S), och finansminister Magdalena Andersson (S), är en av anledningarna till att storföretagens ledare tappar investeringslusten.

FOTO: PONTUS LUNDAHL

Färre investeringar efter regeringsskifte

Optimismen bland storföretagens vd:ar minskar

Sveriges storföretag kommer att hålla tillbaka sina investeringar och anställa färre nästa år. Det visar en ny vd-studie, som flaggar för ett försämrat företagsklimat.

Höstens regeringskifte uppges vara en av orsakerna.

Enligt en ny studie från konsultföretaget Axholmen, där 210 verkställande direktörer har besvarat frågor om det kommande året, väntar sämre tider för de svenska storföretagen.

Företagen är avvaktande med sina investeringar, allt färre har planer på att nyanställa och svensk ekonomi tros utvecklas sämre än den övriga världens.

”Vi ser en ökad försiktighet bland företagen och en ökad tro på att företagsklimatet kommer att försämrats. Det finns flera faktorer som bidrar till det, bland annat regerings-skiftet och minskad orderingång”, säger Milosz Tersmeden, vd för Axholmen.

Av de svarande tror 40 procent att det makroekonomiska läget i Sverige försämrats under det kommande året. Det kan jämföras med siffran

4 procent vid motsvarande tidpunkt i fjol.

”Det är trenden som är det intressanta, inte de absoluta talen. Pessimismen är utmärkande och man tror att försämringen är större i Sverige än för övriga världen”, säger han.

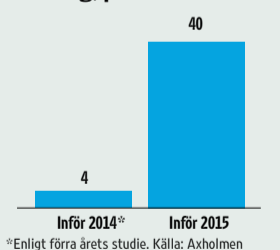
”Men förändringen är mindre när det kommer till förväntningarna på den egna branschen. Det tyder på att de svarandes syn på makroekonomin kan påverkas av opinion och medier”, säger han.

Oviss framtid

En av orsakerna till den minskade optimismen uppges vara regeringskiftet. Hela sju av tio av de svarande företagsledarna hävdar att den nya regeringen kommer att påverka deras affär negativt. ”Det är en kombination av osäkerhet inför vad som kom-

Färre optimister

■ Tro på sämre makroekonomiskt läge i Sverige inför nästa år, andel företag, procent

mer att hända och konkreta förslag i deras budget. Det handlar om förändringen i arbetsgivaravgifter för unga, högre marginalskatter och en allmän oro för dämpad efterfrågan”, säger Milosz Tersmeden.

De flesta företagsledarna uppgav även att de indirekt påverkas av omvärldens spända relation till Ryssland. Enligt Milosz Tersmeden är den effekten dock marginell.

”Eftersom de svarande tror att Sverige kommer att försämrats mer än övriga omvärlden så tror vi inte att Ryssland

bidrar speciellt mycket till den makroekonomiska oron. Det borde ha påverkat synen på omvärlden också. Däremot gjordes studie i tidigare i höst då medierna rapporterade om Ryssland dagligen, vilket kan påverka att majoriteten upplever att de påverkas indirekt”, säger han.

Ökad sårbarhet

Osäkerheten i makroekonomin ser däremot inte ut att öka företagens fokus på kostnadseffektiviseringar. Besparingar via personalåtgärder har prioriterats ned under flera års tid.

Enligt Milosz Tersmeden kan det komma att straffa företagen.

”Om marknaden sviktar framöver, som de själva tror, så kommer de företag som inte fokuserar på kostnadseffektiviseringar att bli sårbara. Man kan minska sårbarheten på andra sätt än via reduktion av personal, exempelvis med åtgärder som ökar produktivitet och flexibilitet”, säger han.

JON MAUNO PETERSSON
jon.petersson@di.se
08-573 650 47

Di Fakta

Svagare framtidstro

■ Hur kommer ditt företag att investera under 2015?

- Mycket mindre än eller mindre än 2014, 20 procent.
- Oförändrat, 40 procent.
- Mer eller mycket mer än 2014, 40 procent.

I vilken utsträckning planerar ditt företag att kostnadseffektivisera?

- Inte alls eller mycket mindre än 2014, 4 procent.
- Mindre än 2014, 3 procent.
- Oförändrat, 39 procent.
- Mer än 2014, 46 procent.
- Mycket mer än 2014, 8 procent.

Om undersökningen:

Företagen i undersökningen har en medianomsättning på 600 Mkr. Majoriteten av företagen har andra företag som slutkunder (64 procent), Drygt hälften är primärt tjänsteföretag (55 procent) övriga är tillverkande företag.